

„Povezani gradimo skupnost“

Rimske Terme, 6. in 7. junij 2017

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

ZISS Slovenije

Združenje izobraževalnih in
svetovalnih središč Slovenije

SVETOVANJE ZA ZNANJE, ZNANJE ZA RAST VSEH V SKUPNOSTI

mag. Tanja Vilič Klenovšek, Andragoški center Slovenije
tanja.vilic.klenovsek@acs.si

Vsebina

1. Zakaj svetovanje za znanje vseh v skupnosti?
2. Kdo so ranljive skupine odraslih v skupnosti?
3. „Outreach“ pristopi
4. Partnerstvo v svetovanju in skupnosti
5. Usposobljenost svetovalca

ZA UVOD

Tipičen državljan Slovenije, ki se dodatno izobražuje:

- je star med 25 in 34 let,
- ima visoko izobrazbo in
- in se izobražuje pri neformalni inštituciji za izobraževanje in usposabljanje.

- Delež odraslih, vključenih v izobraževanje v starostni skupini od 25 do 34 let (tako v SLO kot EU), je skoraj dvakrat višji od tistih, ki so bili stari od 55 do 64 let,
- Izobraževalo se je največ odraslih s terciarno izobrazbo, najmanj pa tistih, ki so dokončali samo osnovno šolo.

(vir: www.24ur.com, maj 2017, ob TVU 2017)

Vključenost odraslih v VŽU:

11, 6 % v letu 2016 (2011: 15, 9 %)

Cilj vključenosti odraslih v VŽU do leta 2020: 19 %

(ReNPIO 2013-2020: http://arhiv.acs.si/dokumenti/ReNPIO_2013%E2%80%932020.pdf)

Svetovanje za znanje vseh v skupnosti: koncept VŽU

- Dve razsežnosti VŽU: časovna in vsebinska
- Demografski izzivi sodobnih družb
- Družbeno-ekonomski pogoji
- Vzajemnost razvoja posameznika in skupnosti

Vloga IO pri zmanjševanju izključenosti je povezana z vprašanji ENAKOPRAVNOSTI, PRAVIČNOSTI, Z VPLIVOM ODNOSOV MOČI, kar se izraža in je tudi vzrok za neenakosti. (S. Jelenc Krašovec, 2011)

Kdo so ranljive skupine odraslih v skupnosti?

- Opređeljene v ReNPIO 2013-2020
- Prepoznane v skupnosti: odvisno od razvitosti skupnosti, ciljev razvoja skupnosti, prepoznanih potreb odraslih v skupnosti, dosedanjih vlaganj v IO, možnosti IO za ranljive skupine odraslih
- KLJUČNO: poznavanje potreb skupnosti in ranljivih skupin odraslih v skupnosti

PRISTOP OD SPODAJ NAVZGOR, TUDI RANLJIVE SKUPINE VKLJUČITI V NAČRTOVANJE IN IZPELJEVANJE IZOBRAŽEVANJA/UČENJA IN SVETOVANJA V SKUPNOSTI!

Ranljive skupine odraslih po ReNPIO 2013-2020

- **Brezposelni**: prednostna skupina so starejši od 50 let, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe ali imajo manj ključnih ali poklicnih zmožnosti
- **Zaposleni**: prednostna skupina so starejši od 45 let z dokončano manj kot štiriletno srednjo šolo ali pomanjkanjem ključnih ali poklicnih zmožnosti; zaposleni, ki zaradi specifičnih psihofizičnih zahtev nekega poklica tega ne morejo več opravljati, ko dosežejo določeno starost
- **Mladi**, ki na različnih stopnjah opustijo šolanje
- **Manj izobraženi ali druge ranljive skupine**, kot so socialno ogroženi, priseljenci, Romi, starejši odrasli, invalidi, zaporniki
- **Druge skupine odraslih**, ki imajo omejene možnosti dostopa do socialnih, kulturnih in ekonomskih dobrin, kot so na primer kmetje in prebivalstvo iz manj razvitih regij.

3 vidiki prikrajšanosti/oviranosti

1. Ekonomsko-socialni: položaj v družbi (marginaliziranost), revščina, socialna izključenost
2. Kulturni: dostop in vključenost v kulturne dobrine
3. Izobraževalni: izobrazbena raven, raven razvitosti spretnosti, dostop in vključenosti v VŽU

Prikrajšanost zaradi značilnosti, ki se razlikujejo od prevladujočih in zaželenih značilnosti v določenem prostoru in času! (S. Jelenc Krašovec, 2011; D. Zaviršek, 2010)

Svetovanje za znanje v izobraževanju

Dva vidika svetovanja v IO:

- 1-Svetovanje v podporo dostopu in vključenosti
- 2-Svetovanje v podporo med izobraževanjem

V IO:

- 1-Dejavnost središč ISIO (<http://isio.acs.si>)
- 2-Svetovalna podpora v vsaki izobraževalni organizaciji

V dejavnosti ISIO so ključni 3 stebri vključevanja vseh odraslih v VŽU v skupnosti:

- 1-„Outreach“
- 2- Partnerstvo
- 3- Usposobljenost svetovalca

EU pogled na svetovanje za znanje

- Evropski program usposabljanja odraslih – EPUO - (Council Resolution on a renewed European agenda for adult learning, 2011)
- Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle (Upskilling pathways: new challenges for adults, EK, december 2016)
- Evropsko združenje za izobraževanje odraslih – EAEA: vrsta aktivnosti za promocijo IO, za večji dostop do VŽU najbolj ranljivim odraslim v Evropi,
- npr. Manifest za učenje odraslih v 21.st. http://arhiv.acs.si/publikacije/bw_manifesto_full_sl1.pdf

Socialna kohezija,
pravičnost in
enakost!

„Outreach“ pristopi: opredelitev

- *...“outreach“ kot vrsta dejavnosti zunaj formalnih izobraževalnih institucij, katerih namen je pritegniti in spodbuditi k učenju tiste, ki niso izobraževalno aktivni.“ (Eurydice Report on Adult Education, 2015:58).*

Po V. McGivney (2002) so 4 različni modeli:

- Satelitski model (»satellite model«):
vzpostavitev bolj ali manj stalnih točk izven sedeža organizacije (npr. v prostorih lokalne skupnosti, v knjižnici);
- Model delovanja na terenu (»peripatetic model«):
možnosti izobraževanja/svetovanja se občasno ponudi v različnih okoljih, v dnevni centrih za starejše, v centrih lokalne skupnosti, v bolnišnicah, v zaporih, v podjetjih,...
- Model delovanja na javnih prostorih (»the detached outreach model«):
vzpostavitev stika s potencialnimi udeleženci izobraževanja odraslih na javnih prostorih, npr. na ulicah, v nakupovalnih centrih, lokalnih dogodkih idr.
- Domski model (»domiciliary outreach model«):
obiskovanje ljudi na njihovih domovih.

„Outreach“ pristopi: zakaj in kako?

V. McGivney piše, da so številni razlogi za »outreach« pristope, naj izpostavimo le nekatere od njih: (McGivney, 2002:1)

- »... ozaveščanje o možnosti izobraževanja in učenja, med skupinami, ki običajno ne sodelujejo pri organiziranem učenju;
- Opredeliti skupnosti ali skupine, ki niso bili doseženi, in ki imajo lahko neizpolnjene interese in potrebe;
- razviti nove izobraževalne programe, ki se odzivajo na izražene interese in potrebe.«

„Outreach“ v dejavnosti središč ISIO: danes in jutri

- Kaj že imamo?

- Kaj še lahko naredimo?

Partnerstvo za povezovanje vseh v skupnosti

Partnerstvo za:

- lažje doseganje manj vključenih
- izmenjavo informacij, primerov dobrih praks
- za strokovno rast partnerjev
- za razvoj IO v skupnosti: razvoj novih IP, novi IP kot odraz potreb skupnosti, vključujoč vse vsebine – za delo, za osebno rast, za sobivanje in bivanje v skupnosti

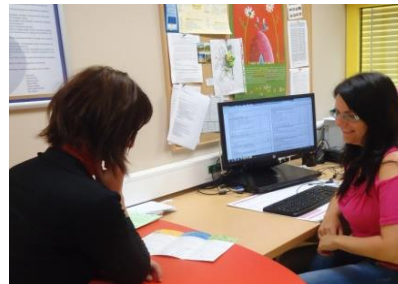
Kdaj so partnerstva učinkovita?

Če:

- so organizirana in vodena: primer ISIO partnerstva, ESS konzorciji
- so opredeljeni skupni cilji
- so skupne aktivnosti: strokovne in promocijske
- imajo vsi koristi
- so vpeti v uresničevanje ciljev razvoja skupnosti
- je vzpostavljeno medsebojno zaupanje

Usposobljenost svetovalca

- Ključni dejavnik kakovosti svetovanja je svetovalec
- Pri delu z ranljivimi odraslimi potrebuje dodatne kompetence ali drugače povedano, nekatere kompetence mora imeti še posebej visoko razvite

Kompetence svetovalca

(ISIO model, GOAL model, The role of Ethics in Career Counselling in the 21st Century, Henry O.Ajagbawa & Associates, 2014)

Znanje

Spretnosti

Vrednote

Pripravljamo
GOAL
kompetenčni
model:

www.projectgoal.eu

Etični principi: da je svetovalec

- vreden zaupanja
- dobrohoten
- se samo-spoštuje
- deluje avtonomno
- je pravičen in pošten

Osebnostne in morale kvalitete svetovalca:

- empatičnost
- spoštovanje
- integriteta
- profesionalnost
- modrost
- iskrenost

S svetovanjem za znanje ustvarjajmo...

- Dostop do VŽU vsem odraslim v skupnosti
- Spoznavajmo potrebe različnih skupin odraslih
- Njim prilagajajmo svetovalne pristope in ponudbo izobraževanja
- Vključujmo vrednotenje že pridobljenega znanja odraslih
- Pogoje za vključevanje različnih partnerskih organizacij v mreže, ki podpirajo učečega se posameznika in učečo se skupnost

Učea se skupnost pomeni....

**...ODGOVORE BOSTE DALI TUDI VI, KI DELATE KOT SVETOVALCI,
KI STE TEMU DELU PREDANI, ZATO SO TUDI REZULTATI!**

HVALA!

SVETOVANJE ZA ZNANJE, ZNANJE ZA VSE!

Z izkušnjami preteklosti se pogumno soočamo z izzivi sedanosti in ustvarjamo možnosti za vseživljenjsko učenje prihodnosti.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

ZISSlovenije

Združenje izobraževalnih in
svetovalnih središč Slovenije